

Delati zginotje delanja

V Galeriji Ivana Groharja je razstavljala intermedijska umetnica **Sanela Jahić**, ki je predstavljala večletni projekt **Delati zginotje delanja**. Eno od konstant v njenem delu namreč predstavlja raziskovanje kompleksnih odnosov med tehnologijo in družbo, med stroji in ljudmi.

Val vseprisotne avtomatizacije in tehnologij napovedovanja radikalno spreminja in reorganizira vse oblike dela. »Medtem ko prenos nalog na stroje postaja razširjen pojav, je bilo moje izhodišče v tem projektu raziskava možnosti strojno zasnovane razstave. Ali selahko in v primeru, da je odgovor pritrdilen, do kolikšne mere selahko proces umetniškega ustvarjanja avtomatizira?« se sprašuje Sanela in obenem izpostavlja zanimivo dejstvo, da skoraj vsaka projekcija o prihodnosti dela ali analiza dela vključuje kreativnost, fleksibilnost in spodobnost inovativnega razmišljanja kot veščine, ki postajajo za delodajalce vse bolj pomembne pri iskanju in zaposlovanju delovne sile. Njena razstava temelji na raziskavi, ki je osnovana na programiranju napovednega algoritma, ki namesto umetnice koncipira umetniško delo. »Razvili smo napovedni model, algoritem, ki je zasnovan na podatkovni bazi mojih del, raziskav in zanimanj zadnjih štirinajstih let, in je nato določil vsebino in estetiko mojega naslednjega umetniškega dela. Pri razvoju in realizaciji napovednega algoritma sem sodelovala z **Iztokom Lebarjem Bajcem** in **Juretom Demšarjem** s Fakultete za računalništvo in informatiko v Ljubljani.«

Edinstvena razstava

Ni vsaka razstava tako posebna, kot je ta. V prvem prostoru Galerije Ivana Groharja je bil namreč razstavljen trak, devet metrov parametrov, ki tvorijo podatkovno bazo za algoritem in so bili vzeti iz opisov del, tekstov kustosov, člankov, prispevkov, torej vsega, kar je bilo o Sanelinih delih zapisanega, poleg raziskav, ki jih je opravila. Na podlagi napovedi algoritma je potem nastalo delo Digitalna luknjana kartica, ki je bilo razstavljen v drugi sobi galerije. Delo prikazuje delček nevidne in razpršene mreže spletne delovne sile, ki opravlja naloge na platformi za množično mikrodela. Uporabniki so bili naprošeni, da prenesejo in namestijo aplikacijo, ki je sledila njihovim klikom z miško in pritiskom tipk na tipkovnici, medtem ko so kot običajno delali na platformi, vsak klik in pritisk tipke pa je opremljen s časovnim žigom. Sledenje in merjenje njihovega dela je eden od prisotnih parametrov iz napovedi algoritma. Drobljenje dela na koščke, ki so potem oddani v izvajanje ljudem preko spleta, in razgradnja plač na mikroplačila, vzpostavlja enega najbolj nereguliranih trgov dela in je neposredno povezano z načeli znanstvenega upravljanja, znova enim od konceptov, ki ga je kot ključnega za delo v svoji napovedi

Sanela Jahić

Zgornji pasovi traku predstavljajo Sanelinih deset preteklih del in so označeni s časom njihovega nastanka. Spodnji zeleni pas predstavlja rezultat, napoved algoritma, ki jo beremo v dveh dimenzijah.

izpostavil tudi algoritem. Upošteva joč preostale napovedane parametre, sta na podlagi ogromne mase pridobljenih podatkov o delu ljudi na platformi nastali dve podatkovno generirani črtni risbi in dve animaciji. »Obenem sem za razstavo v Škofji Loki pripravila še serijo fotografij delovnih okolij mikrodelavcev s platforme. Gre za 190 zbranih fotografij, ki so označene z uporabniškimi imeni

delavcev, s podatki o njihovem zaslužku in količini opravljenih mikrodel na platformi,« še pojasnjuje avtorica Sanela Jahić. Njen projekt je nastal v okviru Dopolavoro, dela projekta Reka 2020 – evropska prestolnica kultura, sicer pa v produkciji Aksiome – Zavoda za sodobne umetnosti, koproducenti pa so Drugo more, Reka in Loški muzej Škofja Loka.

Katja Štucin

AVTO JAMNIK

AVTOELEKTRIKA IN AVTOMEHANIKA

Spodnja Senica 19
1215 Medvode

Servis klimatskih naprav
Diagnostika vseh tipov
osebnih vozil

Tel.: 01 36 11 279
GSM: 041 56 83 53
avto.jamnik@siol.net
www.avtojamnik.si